

056. Maastrichts dictee

Herenclubs

Sinds ik weer in Maastricht woon, ben ik lid van drie herenclubs. De eerste is een Vlaams-Nederlands gezelschap dat zich occupeert met linguïstiek en cultuur, de tweede een gezamenlijke sociëteit voor universitaire en commerciële clientèle, en de derde de zuidelijke afdeling van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde.

Ik noem ze herenclubs omdat je er nooit vrouwen ziet. Hoewel die, zonder ballotage, met de in deze entourage gebruikelijke bonhomie, geënthousiasmeerd verwelkomd zouden worden. Met vrouwen bedoel ik niet partners die als accessoire mogen meekomen om te theeën, maar vrouwelijke leden van de menselijke species die niet per se angelieke verschijningen behoeven te zijn.

Voor hun absentie heb ik vooralsnog geen verklaring. Een enkele keer heb ik er weleens een ontmoet, maar die kwam twee, drie keer en dan abdiceerde ze weer. Waarom? Een herenclub is oergezellig, juist omdat er over 'dingen' wordt gepraat en niet over, ik noem maar iets, gemoedsaandoeningen.

'Dingen' kan van alles zijn. Er worden colloquia gehouden variërend van de verscheidene West- en Oost-Europese gezindten, orthodoxieën en superstitiën, tot de chic van gebreide kledij, de reikwijdte van Jungs archetypen of de charme van een orkestratie voor twee schalmeien, twintig fagotten en twaalf baritonhobo's.

Ongedisciplineerd door elkaar heen meieren of gratis zaniken komt in deze context niet voor, althans niet openlijk. Verstaat u mij nochtans niet verkeerd: ik ga graag om met mijn vriendinnen, maar ik begrijp niet dat zij zich in een herenclub niet op hun gemak voelen.

Je hoort voor dit fenomeen altijd de explicatie dat vrouwen in 'mannenfuncties' een verwaarloosbare rol spelen en dat daarvoor mannen de blamage treft. Vrouwen worden door mannen discreet in diskrediet gebracht en voelen zich geëxcommuniceerd. Mannen zijn seksistische macho's; vrouwen zijn qualitate qua slachtoffers vol naïviteit.

Ik heb daar nooit van mijn leven in geloofd en ik doe dat nog niet. Ik ben zegge en schrijve éénmaal onbeschoft, met een mengeling van dedain en begeerte, behandeld, en dat was door een paar inlelijke Griekse monniken.

In de these dat vrouwen onvoldoende geëquipeerd zijn en tweemaal zo hard moeten werken als mannen om equivalente posities te bereiken geloof ik evenmin. Mannen hannesen zelf vaak tot ze erbij neervallen.

Het lijkt mij eerder – maar dat is politiek zeer incorrect – dat vrouwen ongebreideld hard werken niet ambiëren en het daarom algauw zien als iets wat goed is voor een brancardier of een koelie. Zelf ben ik, te rechter tijd, ook niet ongaarne lui. Daarbij zijn er genoeg aanzienlijke mannen die lamenteren dat ze ternauwernood vrouwelijke collega's eropna houden.

Er is nog een tweede reden waarom vrouwen – ‘meiden’ heet dat tegenwoordig – herenclubs kunnen mijden. Zoals ik zo-even al adstrueerde, zou er minder over emoties worden gediscuteerd.

Maar ook dat is slechts de halve waarheid. Heel wat keren als ik aanschuif aan zo’n gezellige palissanderhouten tafel in de ovale gelagkamer van café D’n Ingel op het Vrijthof, samen met de Vlaams-Nederlandse club, dan kan ik als het ware afluisteren hoe die mannen onderling wijdlopig zitten uit te weiden over revitaliserende operaties en onoorbare concurrentie en onbereikbare satisfacties en Joost mag weten wat nog meer.

Het is zelfs heel relaxed, persoonlijke dingen aan mannen toe te vertrouwen. Zij reageren meestal laconiek en duidelijk. Als het om hartsaangelegenheden gaat, zijn mannen al helemaal handig. Zij staan successievelijk klaar met een cruciaal oordeel over de ‘hij’ om wie het gaat, of zoeken met je mee naar een oplossing.

Zij hebben een soort aangeboren courtoisie die wel kwetsbaar is maar niet laf. Ook als je ruzie hebt: het wordt uitgepraat en dan hup, zand erover. Van mannen kun je iets leren – misschien vind ik daarom mijn herenclubs wel zo leuk.